

S. Sayısı : 216

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair 3656 sayılı kanuna bağlı I sayılı cedvelin Maarif vekâleti kısmında değişiklik yapılmasına dair kanun lâiyhası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (I/43I)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/2571

11 - VI - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

8 - VII - 1939 tarih ve 3656 numaralı kanuna bağlı I sayılı cedvelin Maarif vekilliğine aid kısmında bazı değişiklikler yapılması hakkında Maarif vekilliğine hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 27 - V - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Mucib sebebler lâiyhası

Kız ve erkek meslek öğretmen okulu mezunlarının ilk defa olarak öğretmen tayin edilirlerken, 3656 sayılı kanun mucibince 12 nci dereceye girmeleri lâzım gelmektedir.

«Kültür bakanlığına bağlı ertik okulları öğretmenleri hakkındaki 8 haziran 1936 tarih ve 3007 numaralı kanun» a bağlı olup, 3656 numaralı kanunun neşrinde bu kanuna eklenen cedvellerde ilk derece maaşına aid kadrolar, o zaman meriyette bulunan 1452 numaralı kanun hükümlerine uygun olarak 13 ncü derece üzerinden alınmıştır.

Kız ve erkek meslek öğretmen okulu mezunlarının 3656 sayılı kanun hükümlerine rağmen 1452 sayılı kanun hükümleri dahilinde alınan kadroda mevcut 13 ncü derece üzerinden tayinleri mağduriyetlerini mucib olduğundan, 13 ncü dereceden 108 aded 20 liralık öğretmen kadrosunun kaldırılarak, yerine 12 nci dereceden 86 aded 25 liralık öğretmen kadrosu konulmasına lüzum hâsıl olmuştur.

Evvelce İktisad vekâletine bağlı iken 3507 sayılı kanunla vekilliğimize devredilen Yüksek İktisad ve Ticaret okuluna aid öğretmen ve memur kadroları 3656 sayılı kanuna bağlı (1) numaralı cedvelin Maarif vekâleti kısmında «ticaret mektepleri» başlığı altında bulunmaktadır.

Bu kadrolarda müdürlük, müdür muavinliği, başmuid ve muidlik gibi aslı maaşlı memuriyetler bulunmaktadır.

Maarif meslekinde öğretmenlik asıl olduğuna göre diğer bütün okullarımızda müdür ve müdür muavinlikleri vekillikçe münasib görülen öğretmenlerin uhdelerine ücretle ve ilâve olarak verilmekte olduğundan sözü geçen okulda bu vazifelerin maaşlı ve aslı birer vazife halinde kalması mahzurlu görülmektedir. Bundan başka başmuidlik, muidlik gibi vazifeler vekilliğimize bağlı bütün okullarda terbiyevî mahzurlardan dolayı senelere evvel lâğvedilmiş ve müdür muavinlerinin vazifeleri arasına alınmış olduğundan Yüksek İktisad ve Ticaret okulunda başmuidlik, muidlik gibi vazifelerin bırakılması da doğru görülmemektedir.

Yine sözü geçen kadrolar arasında kimyahane asistanlığı adı altında bir vazife bulunmaktadır.

Bütün okullarımızda asistana aid işler alâkadar öğretmenlerin vazifeleri cümlesinden olduğundan Yüksek İktisad ve Ticaret okulunda ayrıca bir kimyahane asistanlığına da lüzum görülmemektedir.

Kaldırılması teklif olunan kadrolar bu lâyihaya bağlı (1) sayılı cedvelde ve bunların yerine ikame edilecek kadrolar da (2) numaralı cedvelde gösterilmiş ve bu maksadla birinci madde teklif olunmuştur.

Müdür ve müdür muavinliği gibi kadroda mevcut maaşlı memurlukların lâğvi dolayısıyla yerlerine aynı vazifelerin, öğretmenlere ilâve olarak verilmek üzere, ücretli olarak ihdası icab etmekte olduğundan bu vazifeler ilişik (3) numaralı cedvelde gösterilmiş ve ikinci madde de bu maksadla teklif edilmiştir.

Lâğvi teklif olunan kadroların senelik tutarı 86 250 ve bunların yerine ikame edilmesi teklif edilen kadroların tutarı da, yine, 86 250 lira olduğuna göre bu değişikliklerden dolayı bütçeye tahsisat ilâvesine lüzum yoktur.

3 numaralı cedveldeki ücretli memuriyetlerin karşılığı olan tahsisatın, bu vazifelerin evvelce maaşlı olmasından 632 neci faslın 1 nci maddesinden tenzil edilerek 635 neci faslın 1 nci maddesine ilâvesi icab etmektedir; üçüncü madde bu maksadla teklif olunmuştur.

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif encümeni

Esas No. 1/431

Karar No. 12

18 - VI - 1940

Yüksek Reisliğe

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan 3656 numaralı kanuna bağlı 1 sayılı cedvelin Maarif vekilliğine aid kısmında bazı değişiklikler yapılması hakkında Maarif vekilliğince hazırlanmış Başvekâletin 1 haziran 1940 tarihli ve 6/2571 numaralı tezkeresile Yüksek Meclise tevdi edilerek Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Maarif vekâleti Meslekî tedrisat umum müdürünün huzurile tedkik ve mütalea olundu.

Teklif edilen lâyiha iki esası ihtiva etmektedir. Birincisi, Maarif vekilliğine bağlı meslekî mektebler muallimlerinin ilk derece maaşlarının barem kanununun tesbit ettiği veçhile 13 nci dereceden 12 nci dereceye çıkarılması, ikincisi evvelce İktisad vekâletine bağlı iken 3507 numaralı kanunla Maarif vekilliğine devredilen Yük-

sek İktisad ve ticaret mektebi muallim ve memur kadrolarının maarifin diğer müesseseleri teşkilâtına göre tadil edilmesidir. İdarî ve malî mahiyette bulunan ve esasen bu babdaki kanunların icablarına uygun bulunan değişiklikler Encümenimizce de uygun görülmüş ve lâyihanın aynen kabulüne ittifakla karar verilmiştir. Havalesi mucibinle Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Maarif E. Reisi	M. M.	Kâtib
Manisa	İstanbul	İzmir
R. Nafiz Edgüer	İ. Alâettin Gövsa	Ş. Yunus
Antalya	Çanakkale	Çanakkale
T. Sökmen	Aveni Yukarıç	Reşad Nuri
		Güntekin
İstanbul	İzmir	Tokad
Kâmi Akyüz	A. Nazmi İker	H. A. Aytuna

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 112

Esas No. 1/431

10 - VII - 1940

Yüksek Reisliğe

3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cedvelin Maarif vekilliği kısmında bazı değişiklikler yapılması hakkında Maarif vekilliğince hazırlanmış Başvekâletin 11 - VI - 1940 tarih ve 6/2571 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Maarif encümeni mazbatasile birlikte encümenimize tevdi buyurulmakla Maarif vekâleti namına Meslekî tedrisat umum müdürü hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu.

Alınan izahlara göre :

1 — Meslek öğretmen okulu mezunlarının ilk tayinlerinde 12 nci dereceye alınmaları 3656 sayılı tevhid ve teadül kanununun hükümleri icabından ise de adı geçen kanuna bağlı (1) sayılı cedvelde, Maarif vekâleti kadrolarının Ertik okulları öğretmenleri kısmı bu öğretmenler hakkındaki 3007 sayılı kanunla kabul edilen şekilde tesbit edilmiş olduğundan bunların ilk vazifeye ancak 13 ncu dereceden maaşla başlatılmaları iktiza etmekte ve bu hal öğretmenlerin mağduriyetini mucib olmakta bulunduğundan tahsisata tecavüz ve hizmetleri müteessir etmemek şartile kadroda bazı tadilat icra edilerek meslek öğretmen okulu mezunlarının 12 nci derece ile ilk vazifeye alınmalarının,

2 — Evvelce İktisad vekâletine bağlı iken 3507 sayılı kanunla Maarif vekâletine devredilmiş bulunan ticaret mektebi kadrolarında aslî bir hizmet ve maaşlı birer vazife olarak mevcut olan müdürlük, müdür muavinliği ve muhtlik, asistanlık gibi vazifeler vekâletin diğer okul teşkilâtında aslî vazife olarak kabul edilmemiş ve ancak aynı okulun kadrosunda mevcut öğretmenlere ücretle ve vazife ilâvesi olarak verilmekte bulunmuş olduğundan ticaret mekteplerinde de bu esasa göre lâzım gelen tadilatın yapılması ve bu tadilatın istilzam ettiği tahsisatın maaş tertibinden ücret faslına naklinin teğmini istenilmektedir.

Encümenimizce bu mevzu etrafında yapılan

müzakereler neticesinde lâyiha esas itibarile kabul edilmiş ve birinci maddesinde yazılış tarzına ve bu maddeye bağlı cedvellere ve ikinci maddesinde de şekle ve esasa aid olmak üzere aşağıda gösterilen bazı tadiller yapılmış ve üçüncü madde tayyolunmuştur.

Birinci maddeye bağlı cedvellerin tadilinde istinad edilen mülâhaza şudur :

Lâyihanın müzakeresi sırasında Vekâletçe mevcut öğretmenlerden bir kısmının 1940 malî yılı zarfında kıdem alarak terfileri iktiza ettiğinden bunların terfilerine imkân vermek üzere yine tahsisat dahilinde kalmak şartile ikinci cedvelde teklif edilen 12 nci dereceden 86 adet 25 lira maaşlı öğretmen adedinin 69 a indirilmesi ve 1940 malî yılı muvazenei umumiye kanununa bağlı (L) işaretli cedvelde mevkuftutulmuş bulunan 9 ncu dereceden 40 lira maaşlı 16 muallimliğin 14 e indirilmesi ve (1) numaralı cedvele iki adet 40 lira maaşlı öğretmenlik ilâvesi ve bunlara mukabil 11 nci dereceden 18 adet muallimliğin kadroya konması teklif edilmiş ve bu iki tertib arasında görülen cüzî miktar tahsisat farkının da lâyihanın, yeni ders yılı başlangıcından muteber olmak üzere kabulü halinde tasarrufla teğmin edildiğinin mümkün olduğu ifade kılınmış bulunduğundan serdedilen sebebler Encümenimizce de yerinde görülerek cedvellerde ona göre lâzım gelen tadilat yapılmıştır.

İkinci maddenin tadilinde dayanılan sebebler şunlardır :

Bu lâyiha teklif edildiği zaman henüz 3656 sayılı kanunun 9 ncu maddesi hükmü yerine getirilmemiş bulunuyordu. Ahiren mezkûr madde hükmü tatbik edilerek 3888 numaralı kanunla daimî ücretli memuriyetler kadroya bağlanmış olduğundan bu maddenin ona göre tadili icabettiği.

Üçüncü maddenin tayyır şu sebebe dayanmak-

tadır :

Lâyihanın 31 ağustos 1940 dan muteber olmak üzere kabulü halinde üçüncü maddeye lüzum kalmıyacağı anlaşılmış olduğundan mezkûr madde lâyihadan çıkarılmıştır.

Muvazenei umumiye kanununa bağlı (L) cedvelinden iki aded 40 liralık muallimliğın serbest bırakıldığı hükmünü ihtiva eden üçüncü madde yeniden tanzim olunmuştur.

Yukarıda izah edildiği veçhile metin ve cedvelleri tadil ve tanzim edilen lâyiha Umumî Heyetin tasvibin arz edilmek üzere Yüksek Reislığe

sunulmuştur.

Bütçe En. Rs.
Kırklareli
B. Denker
Kâtib
İstanbul
F. Öymen
Isparta
R. Ünlü
Kayseri
S. Serim
Yozgad
S. İçöz

Rs. V.
Kastamonu
T. Coşkan
Elâzığ
M. F. Altay
Kayseri
F. Baysal
Muğla
H. Kitabça

Bu M. M.
Bursa
A. N. Ayas
Giresun
M. Akkaya
Kayseri
S. H. Ürküblü
Seyhan
N. Eldeniz

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

8 - VII - 1939 tarih ve 3656 numaralı kanuna bağlı 1 sayılı cedvelin Maarif vekâletine aid kısmında bazı değişiklikler yapılması hakkında kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair 3656 sayılı kanuna bağlı 1 sayılı cedvelin Maarif vekillığı kısmında «bölge sanat okullarile kız enstitüleri ve kız sanat, ticaret ve diğer meslek ve akşam okulları ve ticaret okulları» na aid bulunan kadrolardan ilişik (1) numaralı cedvelde derece, aded ve maaşı gösterilen öğretmenlik kadroları kaldırılmış ve yerine ilişik (2) numaralı cedvelde yazılı öğretmenlik kadroları ilâve edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — 3656 sayılı kanunun dokuzuncu ve muvakkat üçüncü maddesi mucibince teşkilât kanunlarına bağlanması icabeden kadrolara, ilişik (3) sayılı cedvelde derece, ücret ve adedleri yazılı memuriyetler ilâve olunmuştur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İlişik (3) numaralı cedvelde yazılı ücretli memuriyetler kadrosuna karşılık olmak üzere 1940 mali yılı bütçesinin

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cedvelin Maarif vekillığı kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cedvelin Maarif vekillığı kısmında (Bölge sanat mektebleriyle kız enstitüleri ve kız sanat, ticaret ve diğer meslek ve akşam mektepleri) ile (Ticaret mektepleri) başlıkları altındaki kadrolardan bu kanuna ilişik (1) sayılı cedvelde derece, aded ve maaşları gösterilen öğretmenlik kadroları çıkarılmış ve yerine bu kanuna ilişik (2) numaralı cedvelde derece aded ve maaşları yazılı öğretmenlik kadroları konulmuştur.

MADDE 2 — Bu kanuna bağlı (3) sayılı cedvelde derece, aded ve ücretleri yazılı daimî ücretli memuriyetler; 3888 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cedvelin Maarif vekillığı kısmının (Tecim, kız sanat okulları ve enstitüleri, bölge sanat okulları ve ertik okulları muallim ve idare memurları ve müstahdemleri) kadrosuna ilâve edilmiştir.

MADDE 3 — 1940 mali yılı muvazenei umumiye kanununa bağlı (L) işaretli cedvelin Maarif vekillığı kısmının (Bölge sanat mektebleriyle

632 nci faslının birinci maddesinden (2 580) lira tenzil edilerek 635 nci faslın birinci maddesine ilâve edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun 1 haziran 1940 tarihinden muteberdir.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

27 - V - 1940

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethi Okyar</i>	<i>S. Arıkan</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Fayik Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
	<i>R. Karadeniz</i>	<i>M. Erkmén</i>
Mü. V.		Ti. V.
<i>A. Çetinkaya</i>		<i>N. Topçoğlu</i>

kız enstitüleri ve kız sanat ve diğer meslek ve akşam mektepleri) başlığı altında mevcut 9 ncu dereceden 16 aded muallimlik 14 e indirilmiştir.

MADDE 4 — Bu kanun 31 ağustos 1940 tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — 5 nci madde aynen.

Hükümetin teklifine bağlı cedveller

[1] NUMARALI CEDVEL

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş	D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
6	Müdür	1	70	13	Muid	4	20
9	Müdür muavini	1	40	11	Kimyahane asistanı	1	30
12	Başmuid	1	25	13	Öğretmen	108	20

[2] NUMARALI CEDVEL

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş	D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
7	Muallim	1	60	12	Kâtib ve hesap memuru	1	25
9	»	1	40	13	» » »	3	20
12	»	86	25				

[3] NUMARALI CEDVEL

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Üretin aslı
9	Müdür	1	140
12	» muavini	1	75

Bütçe encümeninin deęiřtiriliřine bağlı cedveller

CEDVEL [1]

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş	D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
	<i>Bölge sanat mektebleri ve kız enstitüleri ve kız sanat, ticaret ve diğer meslek ve akşam mektepleri</i>				<i>Ticaret mektepleri</i>		
9	Muallim	2	40	6	Müdür	1	70
13	»	108	20	9	» muavini	1	40
				12	Başmuid	1	25
				13	Muid	4	20
				11	Kimyahane asistanı	1	30

CEDVEL [2]

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş	D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
	<i>Bölge sanat mektebleri ve kız enstitüleri ve kız sanat, ticaret ve diğer meslek ve akşam mektepleri</i>			9	Muallim	1	40
7	Muallim	1	60	11	»	18	30
				12	»	69	25
				12	Kâtib ve hesap memuru	1	25
				13	» » »	3	20

CEDVEL [3]

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Ücret
	<i>Tecim kız sanat okulları ve enstitüleri, bölge sanat okulları ve ertik okulları muallim ve idare memurları ve müstahdemleri</i>		
9	Müdür	1	140
12	» muavini	1	75

